

# Gebyrfinansierte selvkosttjenester

## Etterkalkyle 2021

Gol kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014)»

Gol kommune benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

### Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenesten betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

#### Samlet selvkost:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
- + Indirekte driftsutgifter (adm.utgifter)
- + Kalkulatorisk rentekostnad
- + Kalkulatorisk avskrivingskostnad
- = Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
- = Selvkostresultat\*

\*Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

#### Driftsregnskapet:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
- Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.*
- = Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
- = Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

### Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + ½ %-poeng. I 2021 var denne lik 1,96 %.

### Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyr i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026.

## Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drift- og kapitalkostnader for neste økonomiperiode. Forkalkylerne gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser.

Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene. Resultatet for 2021 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette fører til avvik i prognoser i budsjettet for 2022 og etterkalkylen for 2021.

## Samlet etterkalkyle 2021

Etterkalkyle for 2021 er basert på regnskap datert 2. februar 2022

2021 Etterkalkyle selvkost	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing	Totalt
Gebyrinntekter	5 280 595	8 692 116	11 320 589	1 199 629	26 492 929
Øvrige driftsinntekter	246 165	779 999	68 247	0	1 094 411
<b>Driftsinntekter</b>	<b>5 526 760</b>	<b>9 472 115</b>	<b>11 388 836</b>	<b>1 199 629</b>	<b>27 587 340</b>
Direkte driftsutgifter	3 895 926	7 144 738	11 252 882	1 199 629	23 493 175
Avskrivningskostnad	1 804 659	1 869 687	38 411	0	3 712 757
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	557 290	1 061 263	28 190	0	1 646 743
Indirekte netto driftsutgifter	161 642	224 707	15 327	0	401 676
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	8 082	11 235	766	0	20 084
<b>Driftskostnader</b>	<b>6 427 598</b>	<b>10 311 630</b>	<b>11 335 578</b>	<b>1 199 629</b>	<b>29 274 435</b>
<b>Resultat</b>	<b>-900 838</b>	<b>-839 515</b>	<b>53 258</b>	<b>-0</b>	<b>-1 687 095</b>
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	2 531 673	3 166 892	82 695	0	5 781 260
<b>Selvkostfond 01.01</b>	<b>1 296 790</b>	<b>3 534 869</b>	<b>443 802</b>	<b>0</b>	<b>5 275 461</b>
+ Avsetning til selvkostfond	0	0	53 258	0	53 258
- Bruk av selvkostfond	-900 838	-839 515	0	0	-1 740 353
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	16 555	60 932	9 202	0	86 689
<b>Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)</b>	<b>412 507</b>	<b>2 756 286</b>	<b>506 262</b>	<b>0</b>	<b>3 675 055</b>

2021 Etterkalkyle selvkost	Reguleringsplaner	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Eierseksjonering	Totalt
Gebyrinntekter	724 300	2 264 850	1 911 866	193 100	5 094 116
Øvrige driftsinntekter	207 500	0	0	0	207 500
<b>Driftsinntekter</b>	<b>931 800</b>	<b>2 264 850</b>	<b>1 911 866</b>	<b>193 100</b>	<b>5 301 616</b>
Direkte driftsutgifter	884 108	1 006 144	885 395	204 498	2 980 146
Indirekte netto driftsutgifter	100 985	404 903	143 057	57 086	706 031
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	5 049	20 245	7 153	2 854	35 302
<b>Driftskostnader</b>	<b>990 142</b>	<b>1 431 292</b>	<b>1 035 605</b>	<b>264 439</b>	<b>3 721 479</b>
Foreløpig resultat	-58 342	833 558	876 261	-71 339	1 580 138
+ Subsidiering	58 342	0	0	71 339	129 681
<b>Resultat</b>	<b>-0</b>	<b>833 558</b>	<b>876 261</b>	<b>0</b>	<b>1 709 818</b>
Selvkostgrad (%)	92,5 %	100,0 %	100,0 %	73,0 %	97,5 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	47 692	425 148	150 210	-11 398	611 652
<b>Selvkostfond 01.01</b>	<b>0</b>	<b>1 435 087</b>	<b>768 948</b>	<b>0</b>	<b>2 204 035</b>
+ Avsetning til selvkostfond	0	833 558	876 261	0	1 709 819
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	0	36 223	23 610	0	59 833
<b>Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)</b>	<b>0</b>	<b>2 304 868</b>	<b>1 668 820</b>	<b>0</b>	<b>3 973 688</b>

2021 Etterkalkyle selvkost	Slamtømming	Utslippstillatelser, kontroll og tilsyn	Totalt
<b>Gebyrinntekter</b>	<b>1 401 704</b>	<b>874 250</b>	<b>2 275 954</b>
<b>Driftsinntekter</b>	<b>1 401 704</b>	<b>874 250</b>	<b>2 275 954</b>
Direkte driftsutgifter	1 356 182	1 128 486	2 484 668
Avskrivningskostnad	1 001	0	1 001
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	10 922	0	10 922
Indirekte netto driftsutgifter	40 842	112 816	153 658
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	2 042	5 641	7 683
<b>Driftskostnader</b>	<b>1 410 989</b>	<b>1 246 943</b>	<b>2 657 932</b>
<b>Resultat</b>	<b>-9 285</b>	<b>-372 693</b>	<b>-381 978</b>
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	54 807	118 457	173 264
<b>Selvkostfond 01.01</b>	<b>1 519 176</b>	<b>439 578</b>	<b>1 958 754</b>
- Bruk av selvkostfond	-9 285	-372 693	-381 978
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	29 624	4 953	34 577
<b>Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)</b>	<b>1 539 515</b>	<b>71 838</b>	<b>1 611 353</b>

*Etterkalkylene for 2021 er utarbeidet i samarbeid med rådgivingselskapet EnviDan AS som har mer enn 18 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. EnviDans selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.*

Kommunalteknisk avdeling

Dato 02.05.2022